

Aktivno v svet stožnic

Sonja Ivančič

POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNANJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

Brdo pri Kranju, 11. in 12. december 2012

Uvod

POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNANJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

- pomembno je, da znamo znanje uporabiti v novih situacijah
- vloga šole: pripravljanje učencev za samostojno in miselno aktivno pridobivanje znanja
- vloga učiteljev: naj bi bili bolj mentorji in manj prenašalci gotovega znanja, soustvarjalci raziskovalne, ustvarjalne in sodelovalne klime
- rezultati raziskav: trajnost in uporabnost znanj, ki so pridobljena na aktivni način, je večja, kot če so znanja privzeta

Aktivno učenje

Aktivno učenje je tista mentalna aktivnost, ki pripelje do povezav med miselno in konkretno aktivnostjo (Žakelj A.).

Cilji

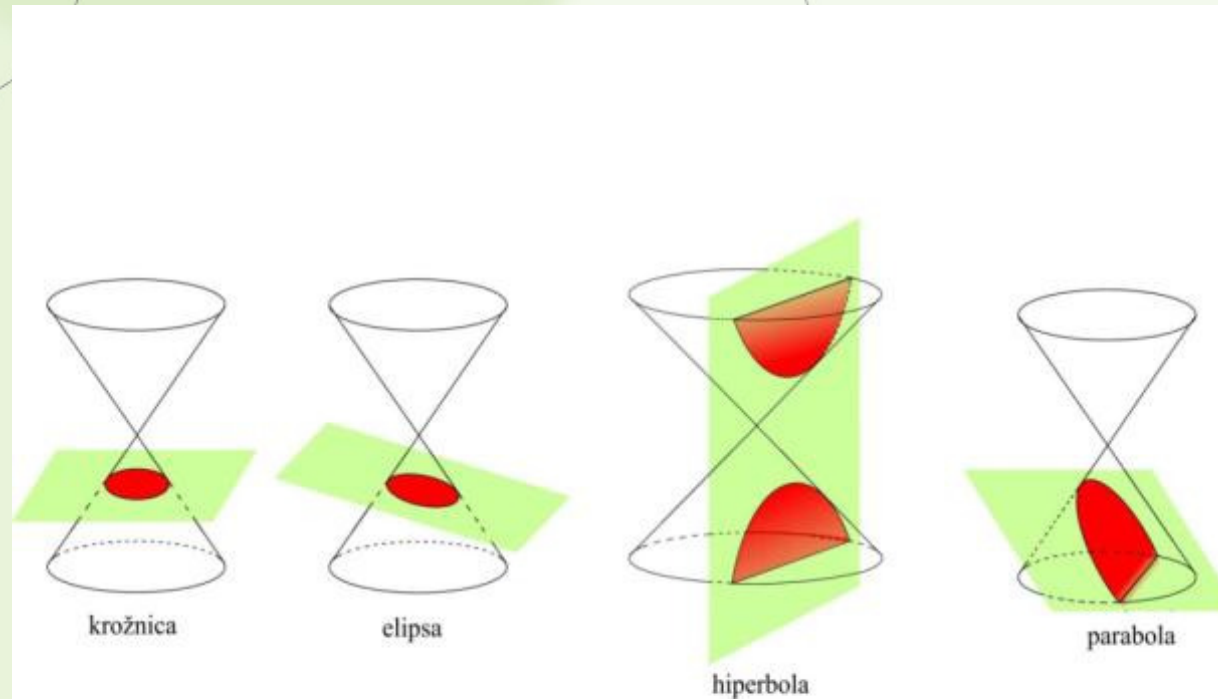

POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNANJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

- dijaki spoznavajo matematiko kot proces
- znajo postavljati ključna vprašanja, ki so vezana na raziskovanje matematičnih problemov
- spoznavajo in uporabljajo različne informacijsko-komunikacijske tehnologije kot pomoč za učinkovitejše učenje in reševanje problemov
- povezujejo znanje znotraj matematike in tudi širše (medpredmetno)

Stožnice kot preseki (dvojne) stožčaste ploskve z ravnino

Z učenci smo se ob slikovnem gradivu in ob modelih pogovorili o imenu stožnica.

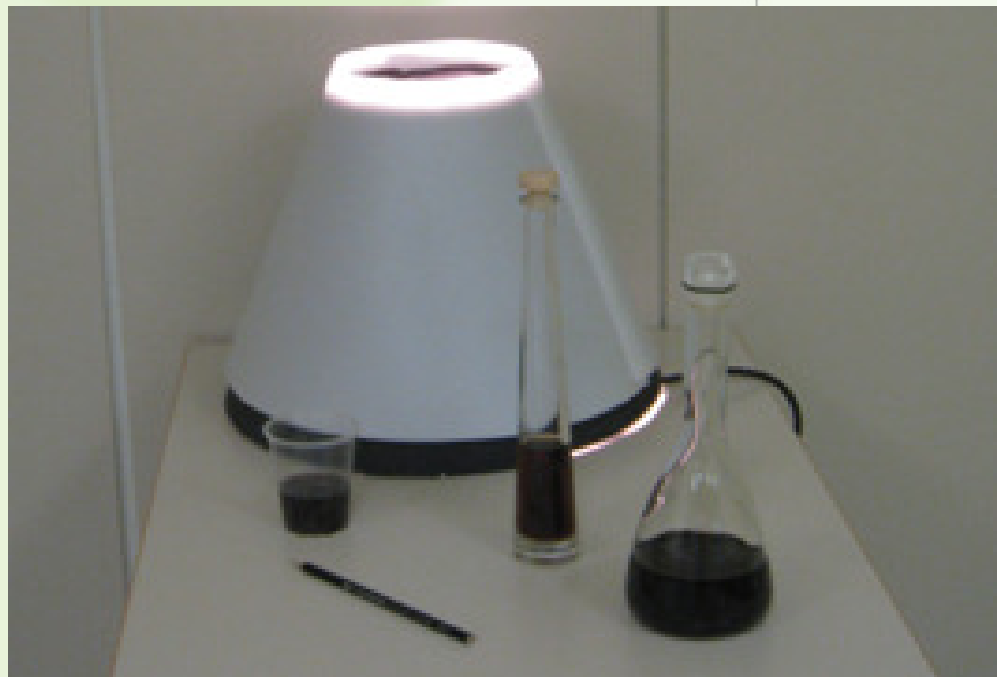

Stožnice kot preseki (dvojne) stožčaste ploskve z ravnino

Delo v skupinah

Pripomočki: zaprta stožčasta steklenica, delno napolnjeno z obarvano tekočino, lesen svinčnik z mnogokotnim prerezom, stožčast kozarec, svetilka

Naloga: Kako z danimi pripomočki dobimo različne stožnice?

POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNANJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

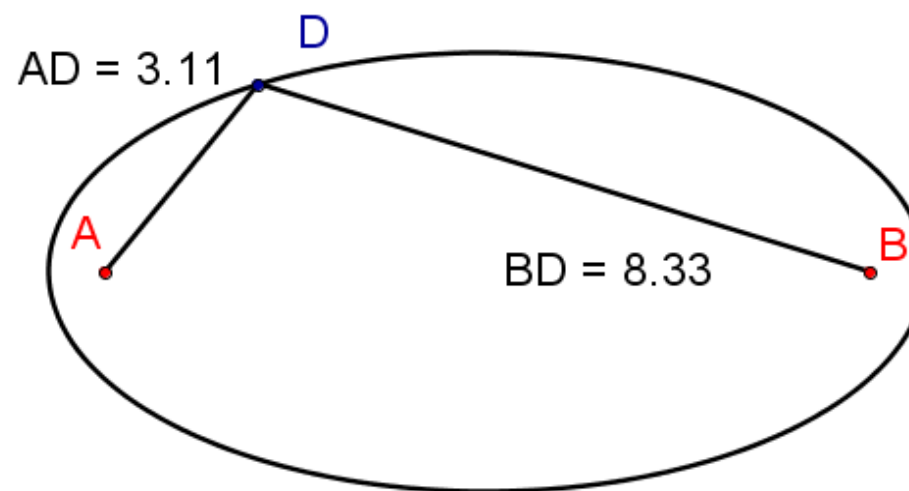

Geometrijska definicija stožnic

- a) Matematična preiskovanja z uporabo IKT.
Delo v parih, uporaba programa Geogebra.

$$\overline{AD} + \overline{BD} = ?$$

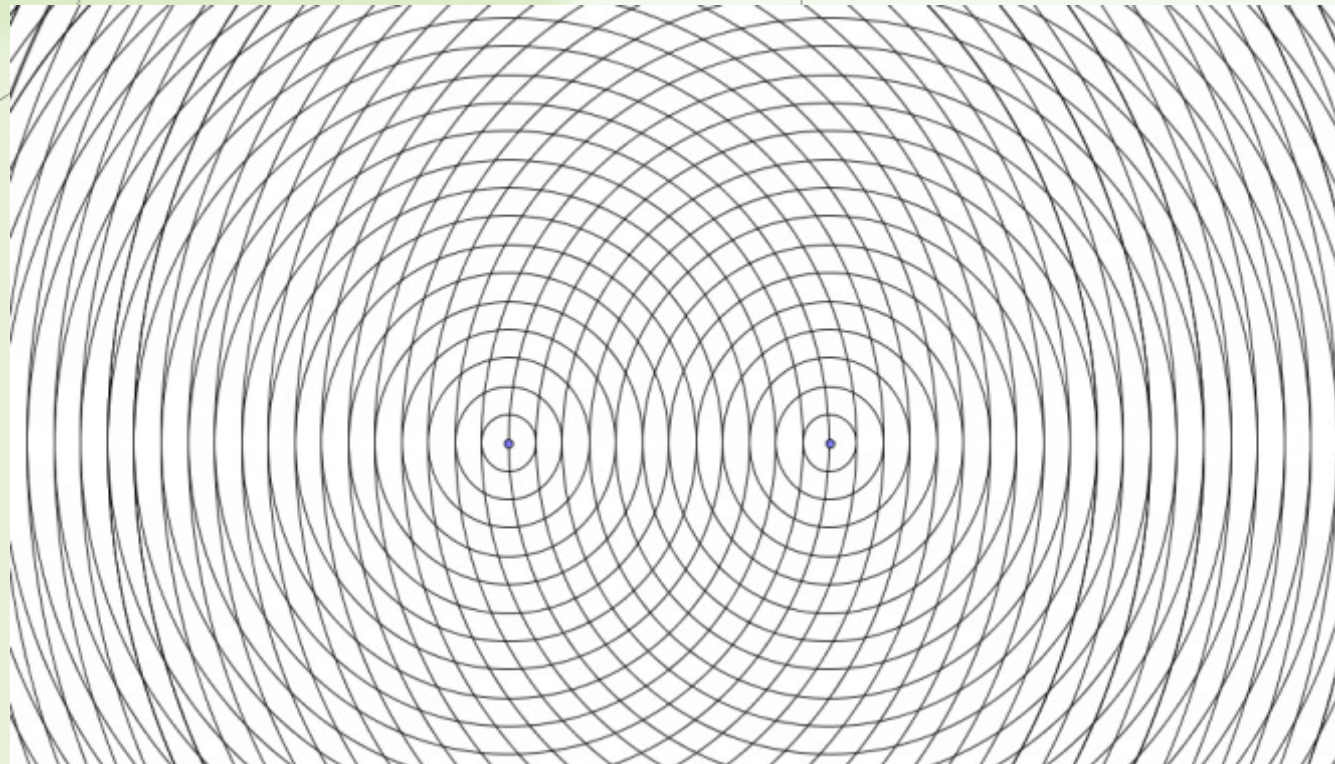

Geometrijska definicija stožnic

POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNANJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

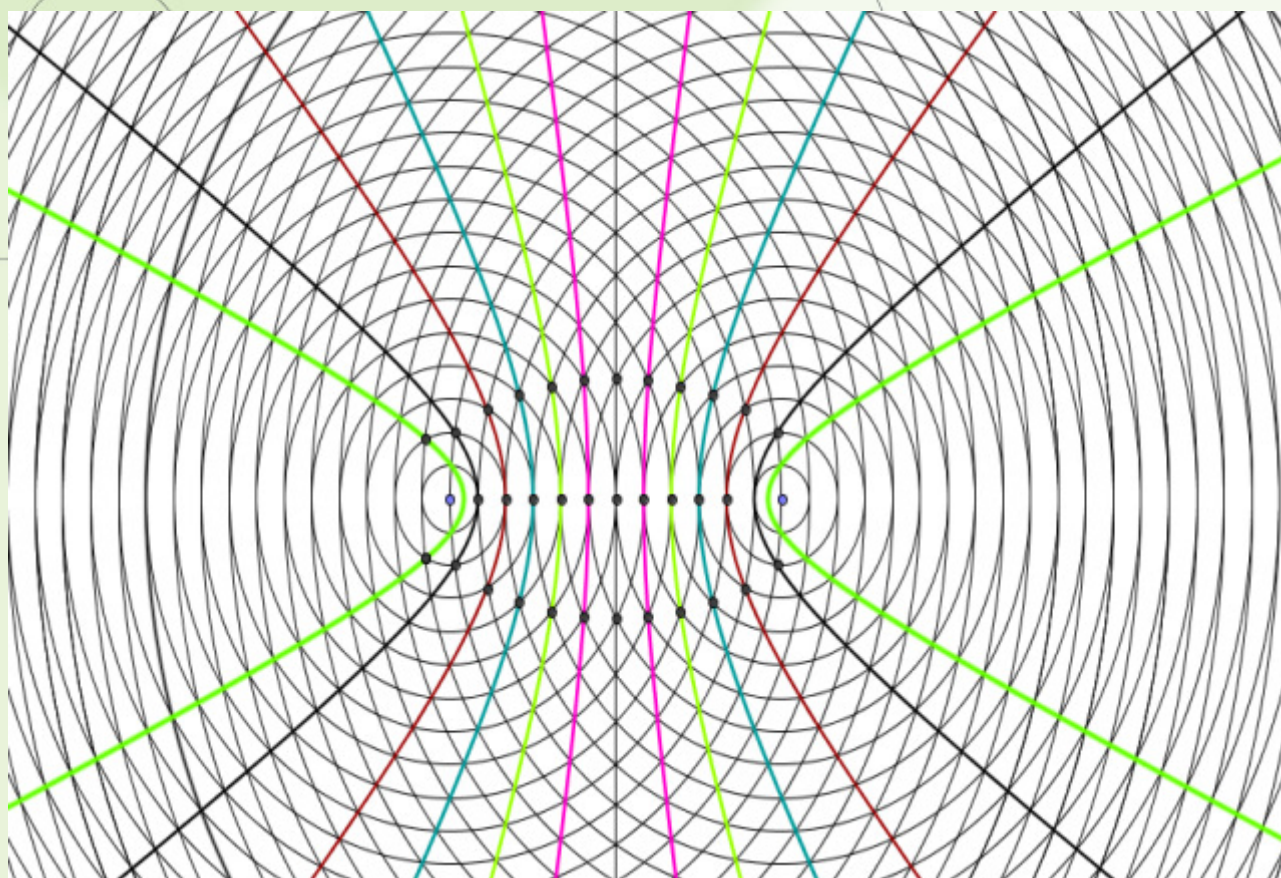
b) Povezava s fiziko - valovanje Delovni list

Geometrijska definicija stožnic

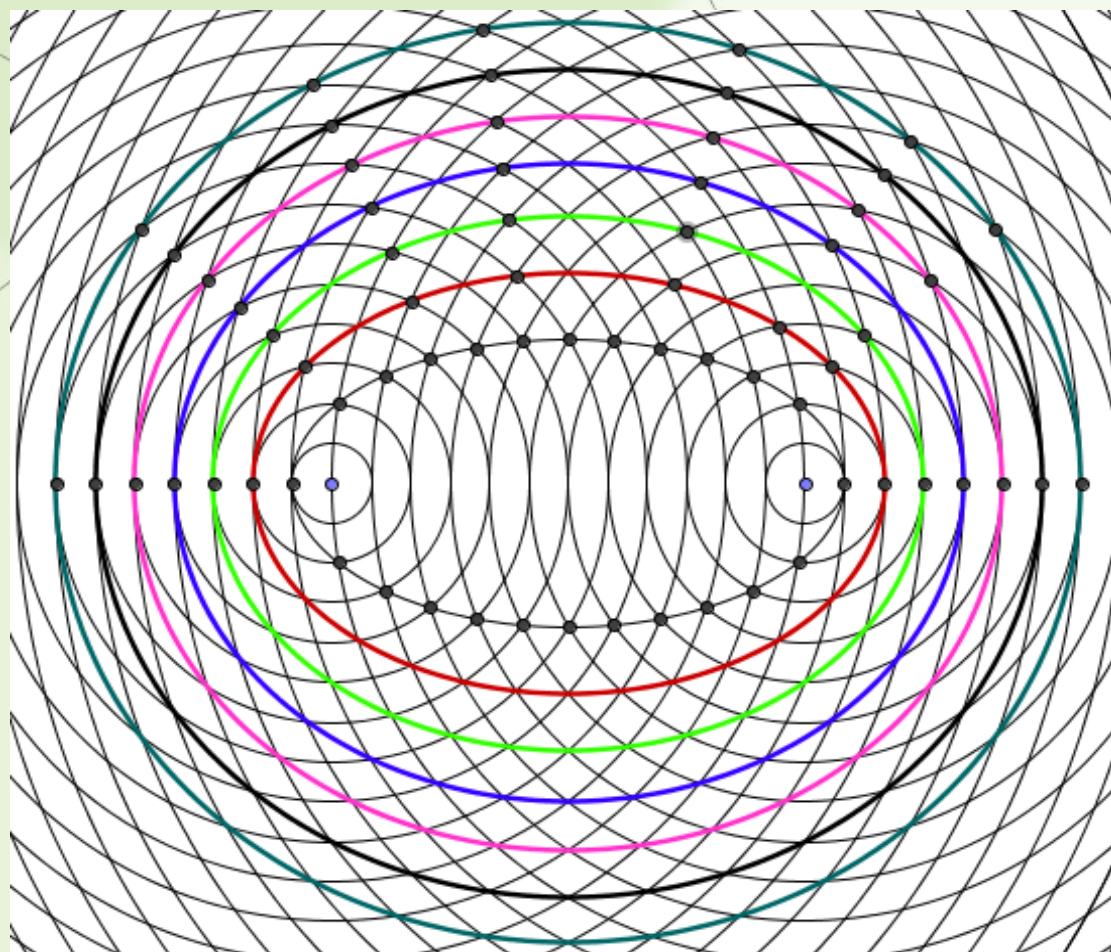
POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNANJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

Geometrijska definicija stožnic

POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNANJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

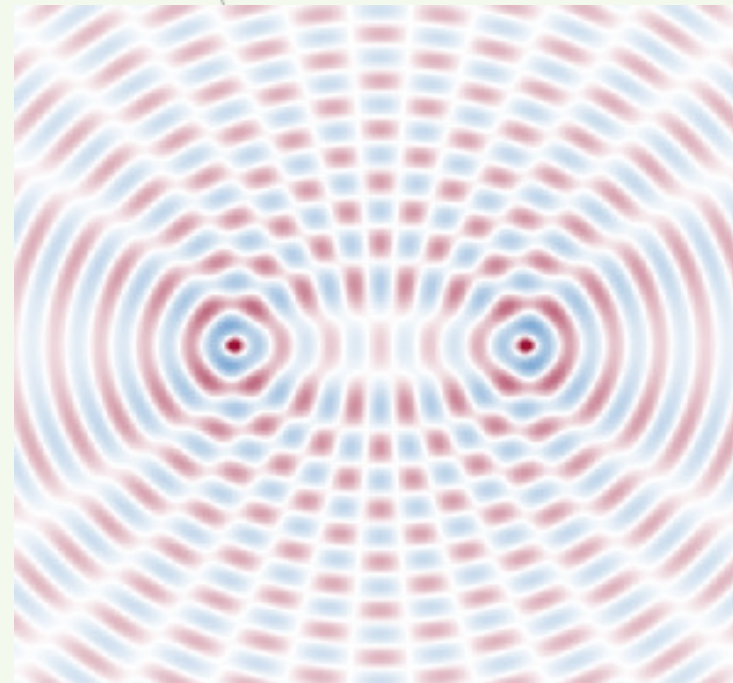
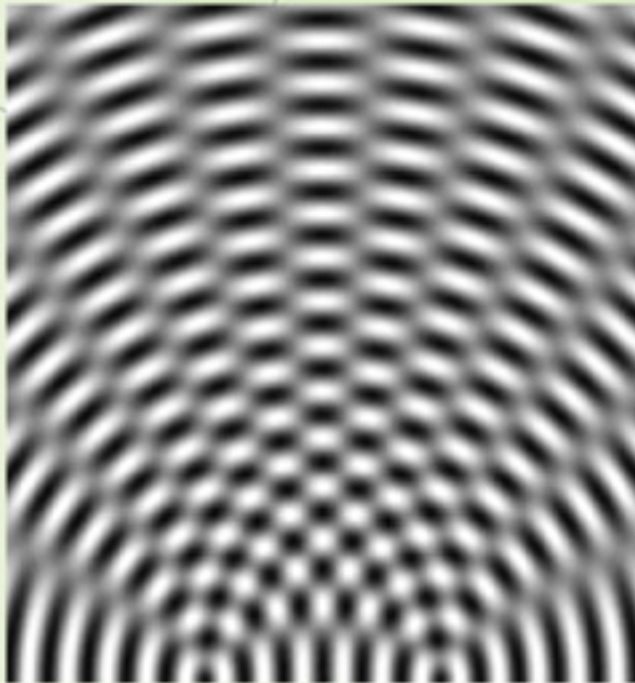

Geometrijska definicija stožnic

Primer valovanja

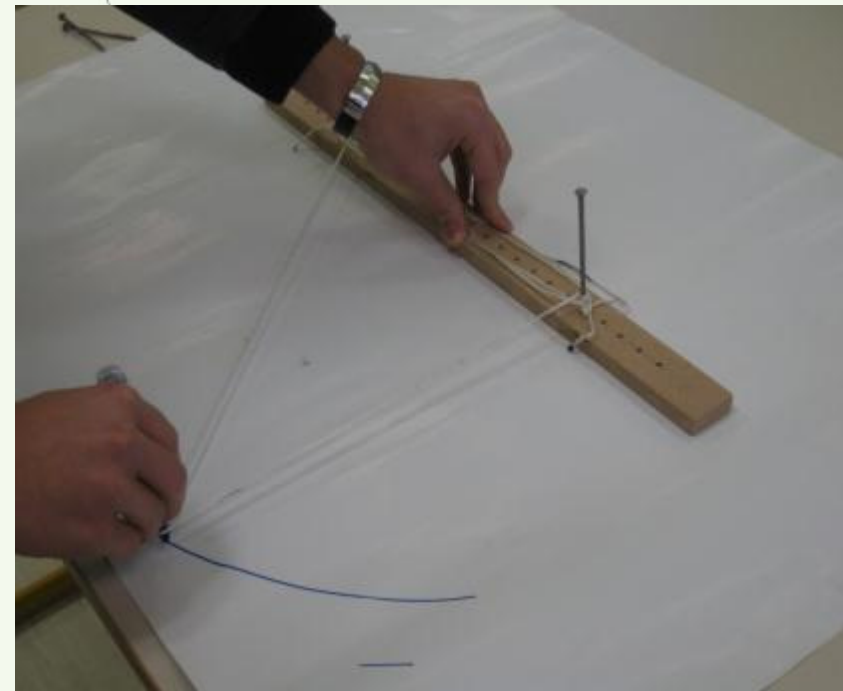
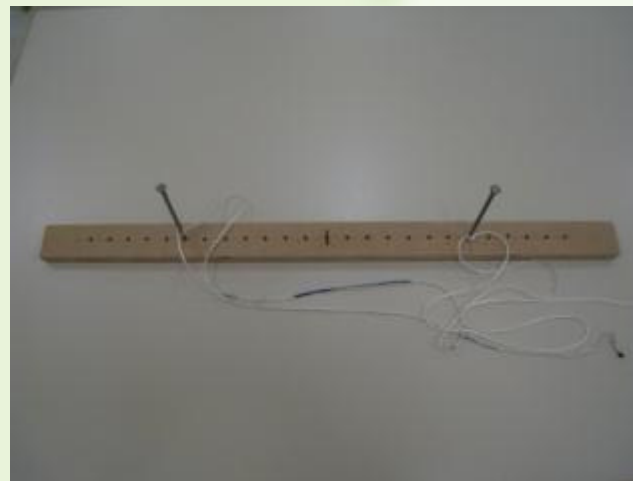
POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNAJJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

Geometrijska definicija stožnic – izdelek

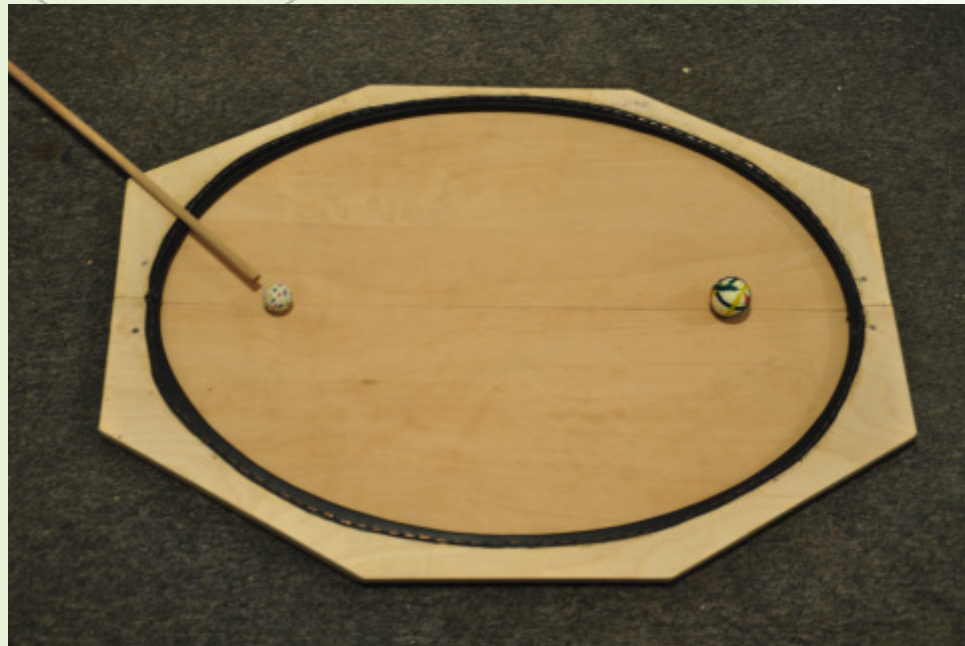
Domača naloga:

Učenci izdelajo preprost mehanski pripomoček za vrtnarsko konstrukcijo elipse.

Odbojna lastnost elipse in parabole

Učenci so na modelih ugotavljali odbojno lastnost elipse in parabole.

Odbojna lastnost elipse in parabole

Domača naloga:

Poiskali so primere, kjer se v vsakdanjem življenju uporablja predmete, ki izkoriščajo odbojno lastnost elipse ali parabole.

Rezultati: satelitske antene, avtomobilске luči, za razbijanje ledvičnih kamnov

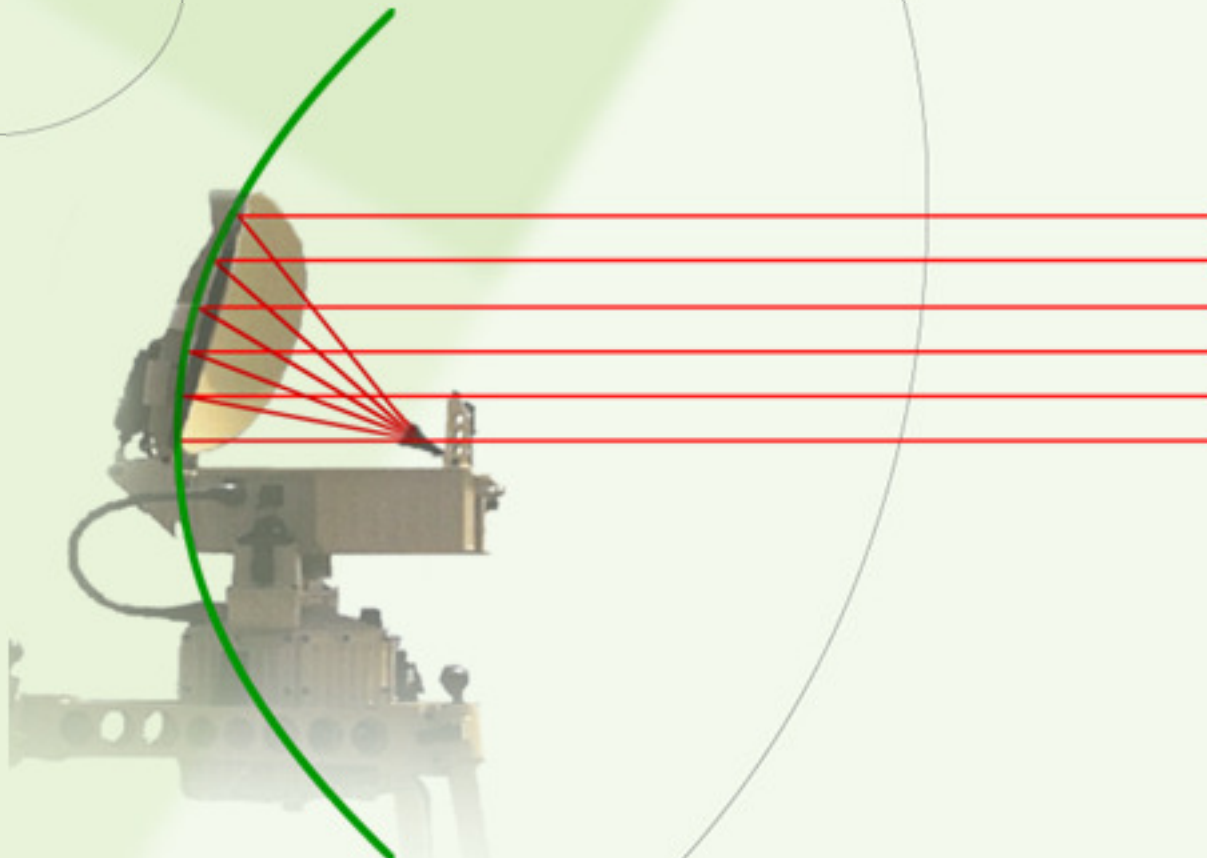

Odbojna lastnost parabole - uporaba

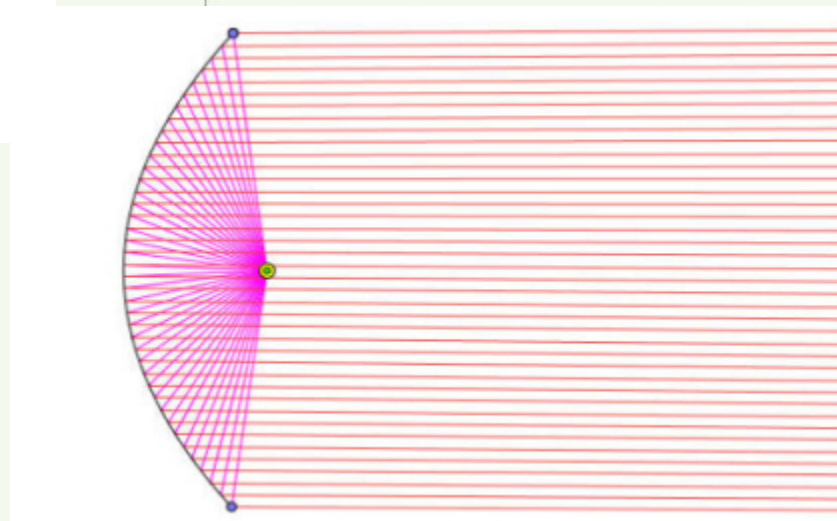
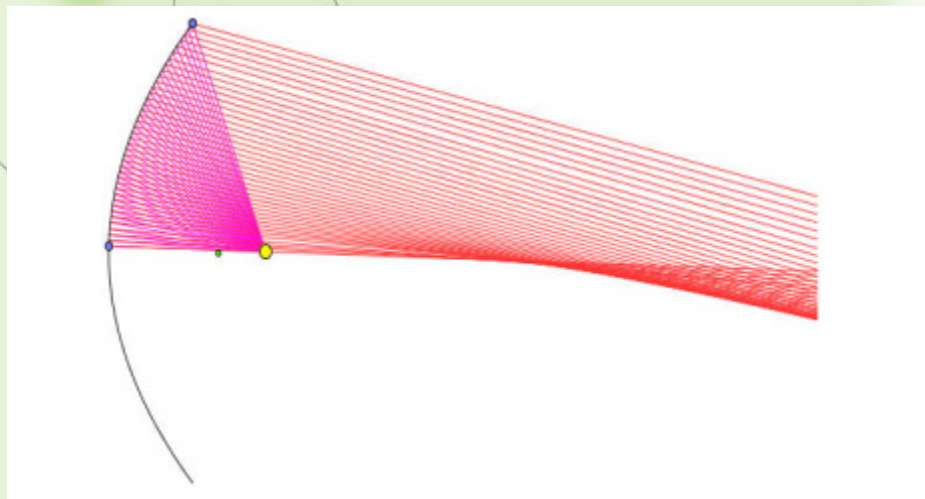
POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNANJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

Parabolična antena: šop vzporednih žarkov se odbija tako, da se sekajo v isti točki.

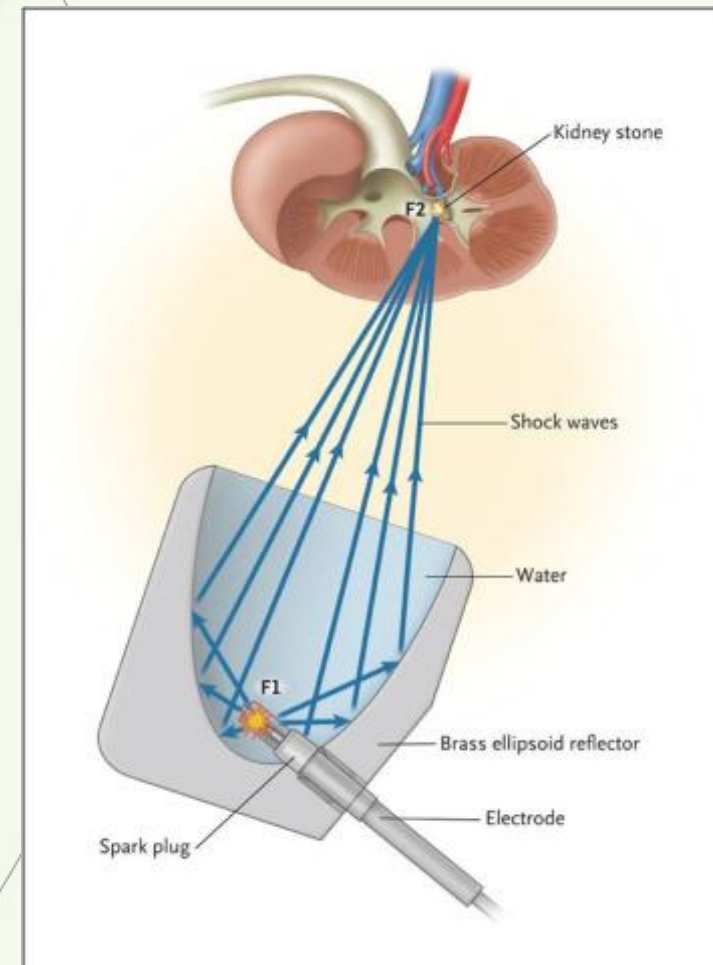
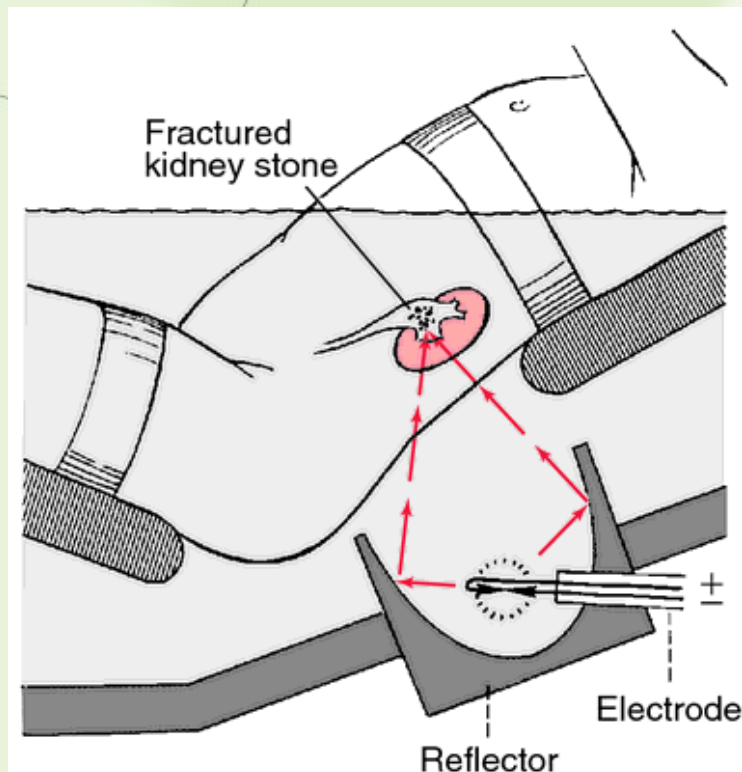
Odbojna lastnost parabole - uporaba

Avtomobilske luči

Odbojna lastnost elipse

Drobljenje ledvičnih kamnov

Utrjevanje in preverjanje znanja

POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNAJJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

Na delovnih listih so bile zapisane različne enačbe, točke, narisane krivulje:

a) $A(0,3), B(0, -3)$

b) $4x^2 - y^2 = 4, x - y = 0$

c) $x^2 + 25y^2 = 25, A\left(4, \frac{1}{2}\right)$

Učenci so sestavljali različne naloge na osnovi danih podatkov.

Naloge

a) $A(0,3), B(0, -3)$

- Zapiši enačbo krožnice, ki ima središče v točki A in poteka skozi točko B.
- Zapiši enačbo elipse, ki ima gorišči v danih točkah.
Ali je elipsa natanko določena?
- Zapiši enačbo elipse, ki poteka skozi dani točki.
- Zapiši enačbo elipse s temenom v točki A in goriščem v točki B.

b) $4x^2 - y^2 = 4, x - y = 0$

- Opiši in nariši množici točk (x,y) , za kateri veljata dani enačbi.
- Določi presečišča krivulj.
- Izračunaj koordinate gorišč hiperbole. Izračunaj oddaljenost gorišč od premice.
- Zapiši enačbi asimptot hiperbole in izračunaj kot med njima.

$$c) x^2 + 25y^2 = 25, A \left(4, \frac{1}{2} \right)$$

- Ali točka A leži na dani krivulji?
- Opiši in nariši množico točk (x, y) , za katero velja dana enačba.
- Izračunaj oddaljenost točke A od levega temena elipse?
- Zapiši enačbo parabole, ki ima teme v točki A, gorišče pa v desnem gorišču elipse.
- Zapiši enačbo premice, ki gre skozi levo presečišče elipse z abscisno osjo in točko A.

Matematična preiskovanja z uporabo IKT

Učenci s pomočjo matematičnega programa GeoGebra raziskujejo, katere množice točk v ravnini lahko predstavljajo enačbe v odvisnosti od parametrov:

a) $ax^2 + y^2 = a$

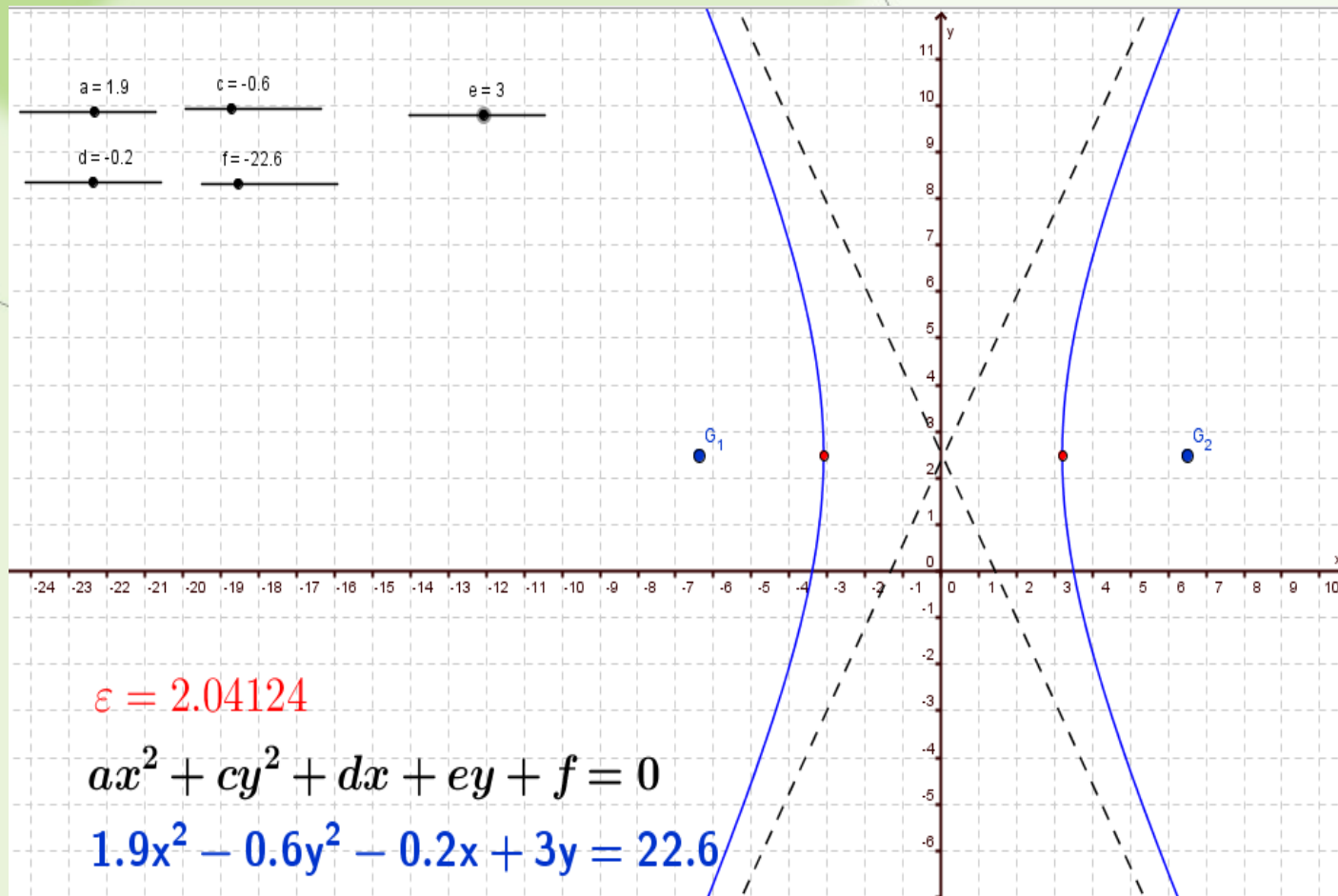
b) $x^2 + ay^2 = b$

c) $ax^2 + cy^2 + dx + ey + f = 0$

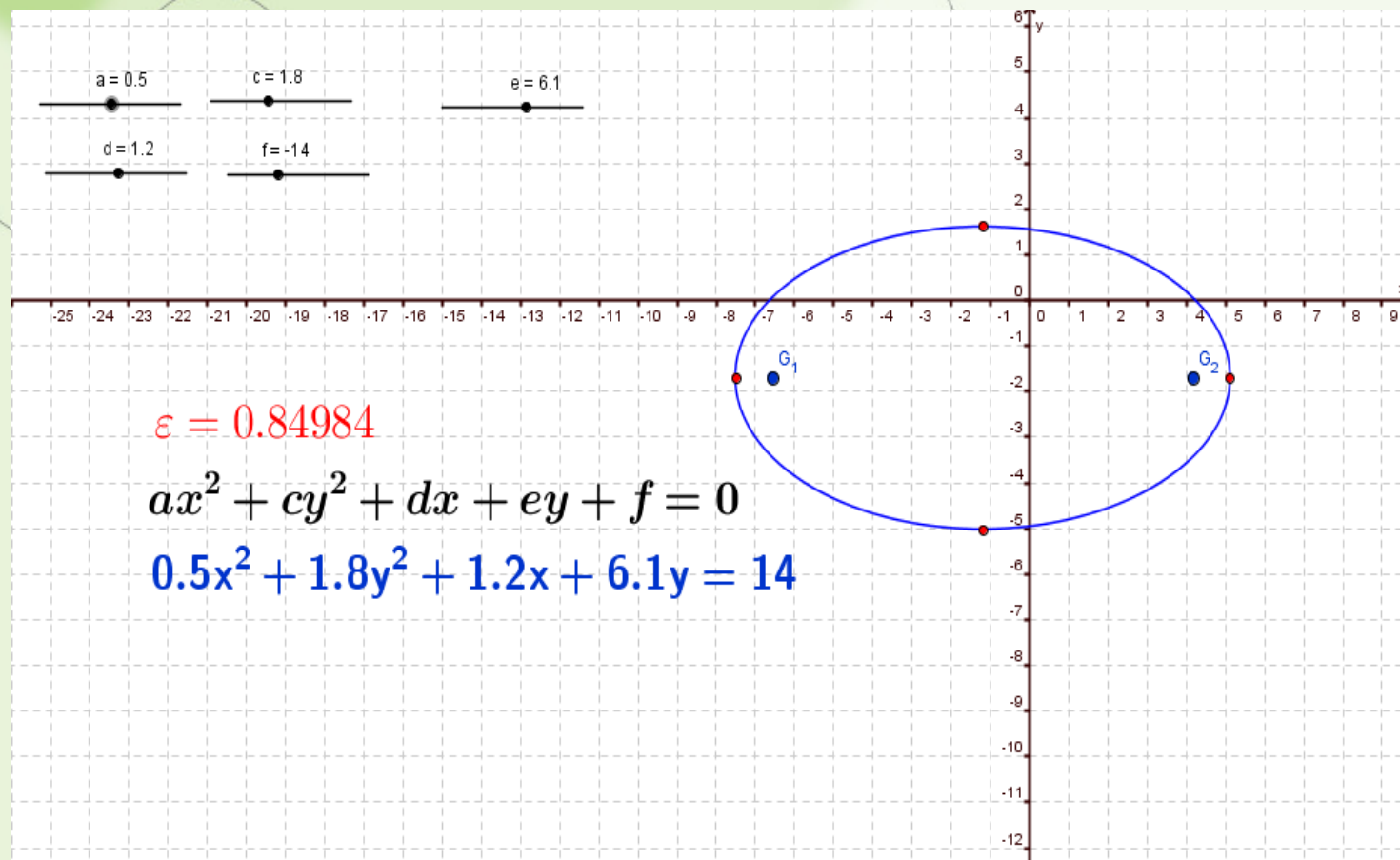
a ali c različno od 0

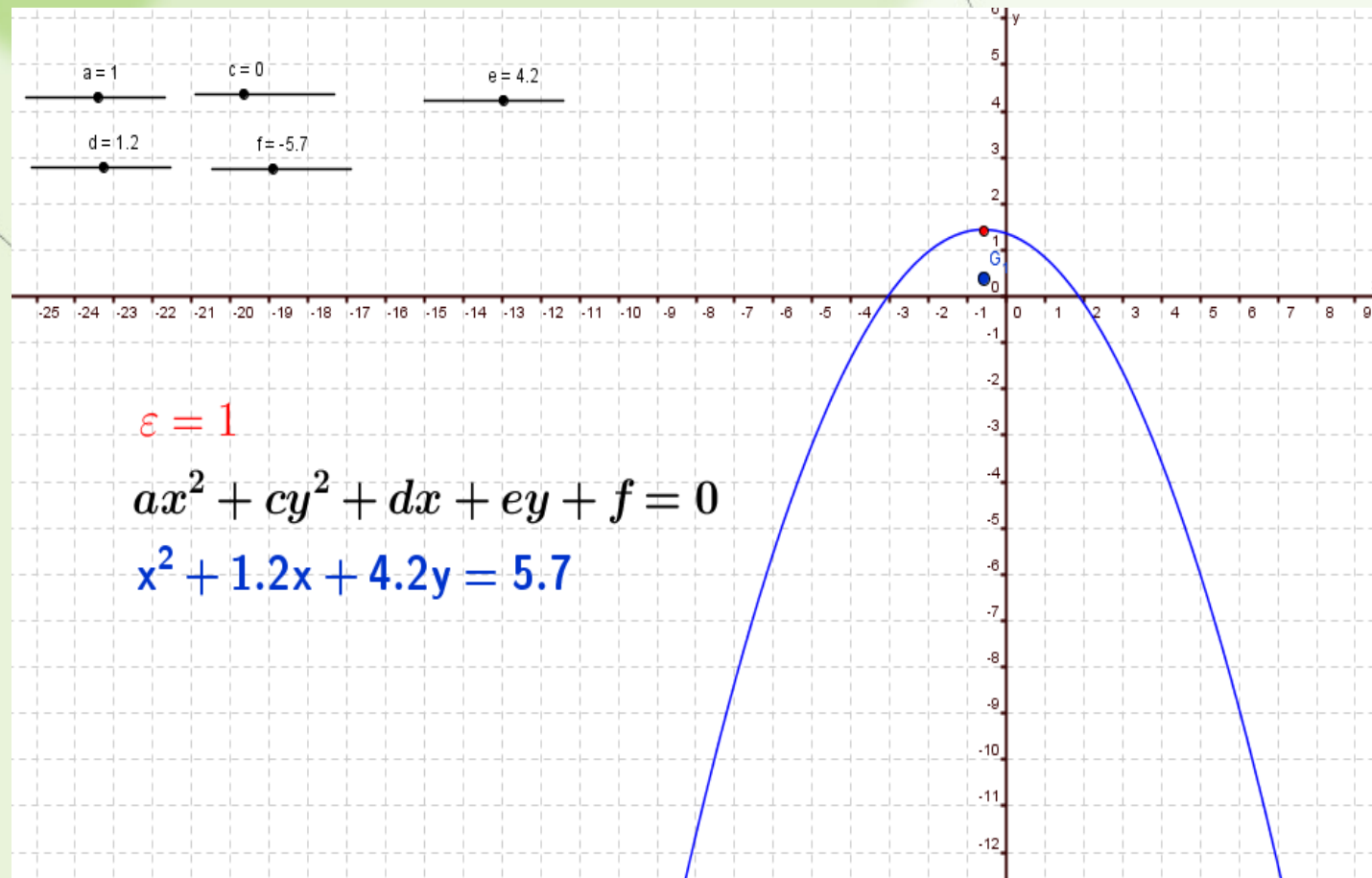
Hiperbola

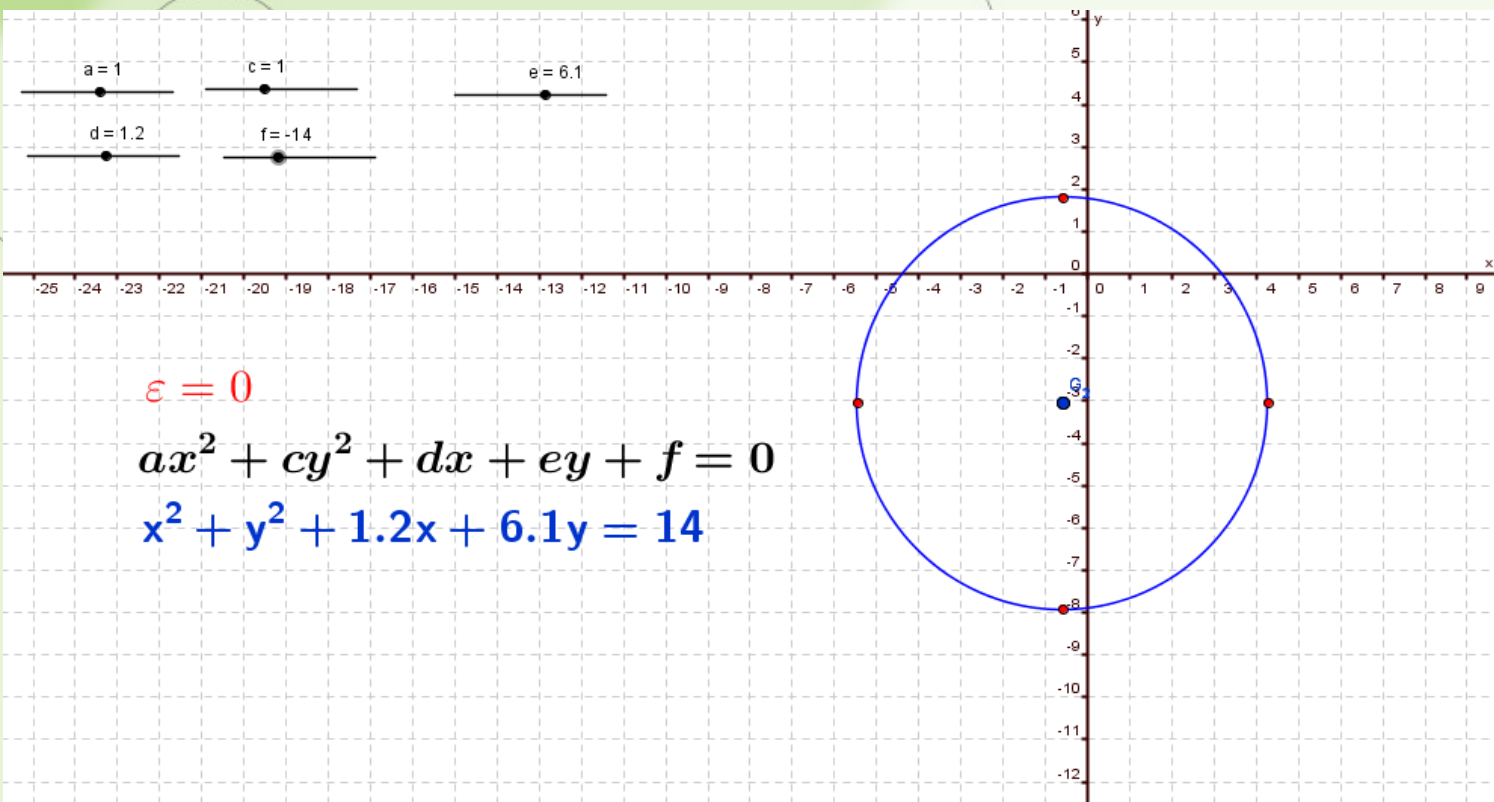
Elipsa

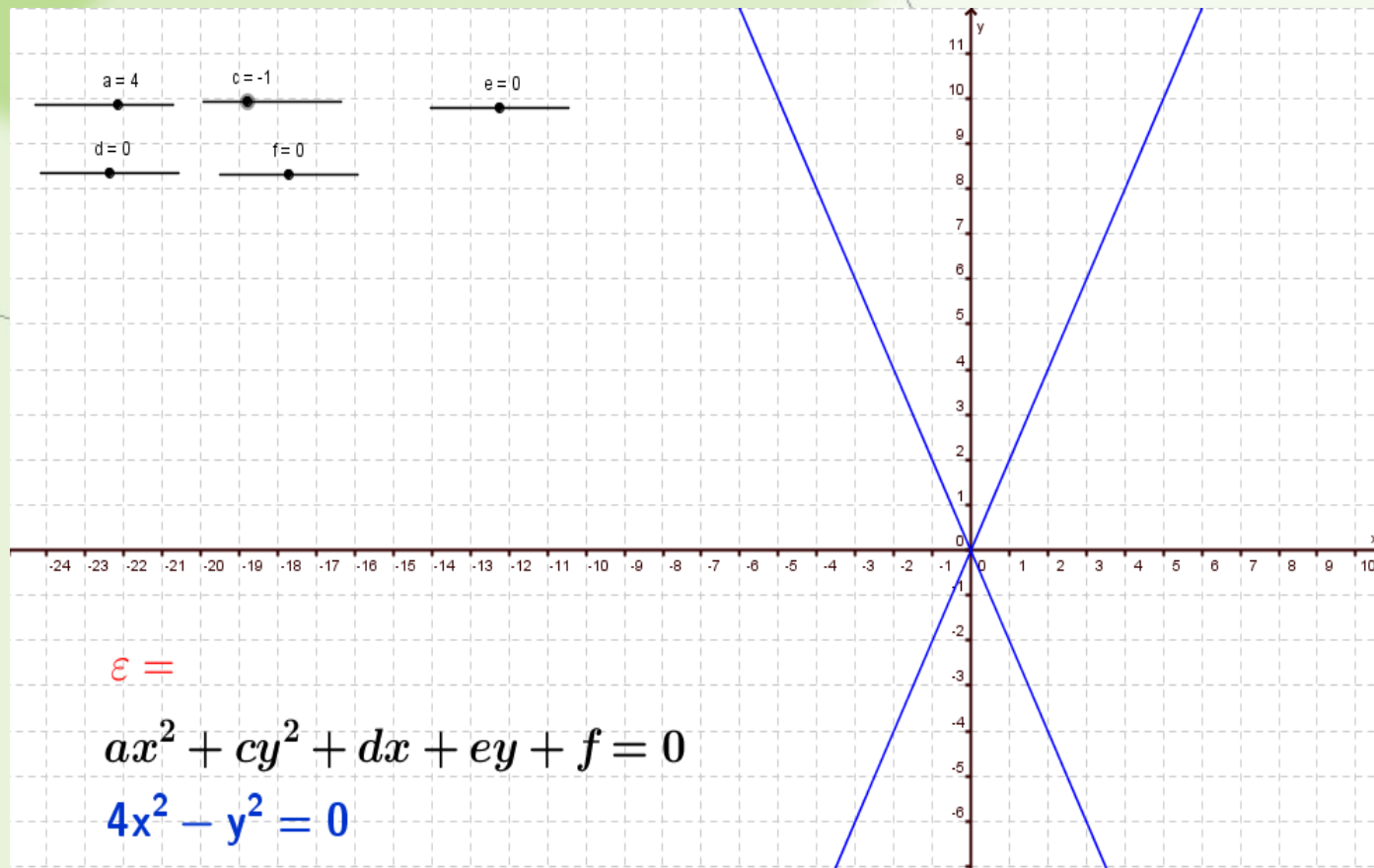
Parabola

Krožnica

Dve premici

Umestitev

opisane obravnave v celotno obravnavo stožnic

POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNANJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

Učna snov	Število ur
Obravnava stožnic v celoti	23
Obravnava predstavljenih primerov	5,5
Stožnice kot preseki (dvojne) stožčaste ploskve z ravnino	1
Geometrijska definicija stožnic (matematična preiskovanja z uporabo IKT)	1
Preverjanje znanja: z računalnikom in interaktivno tablo brez računalnika	1,5 1
Odbojne lastnosti in domača naloga	1

Zaključek

POTI DO KAKOVOSTNEGA
ZNANJA NARAVOSLOVJA
IN MATEMATIKE

Pri učencih je opazen napredek:

- v osmišljanju matematičnih vsebin
- postavljanju ključnih vprašanj za reševanje problema
- razumevanju problemskih situacij
- v trajnejšem in uporabnejšem znanju

Težave:

Niso vsi učenci zadovoljni s takim načinom dela.

Za tak pouk je potrebno vložiti veliko truda in energije.

Trud je poplačan.